

ligesom alle andre Corporationer i Landet have faaet det Tilfagn, at de skulle styre deres egne Anliggender, saa at de altsaa bør have Medbestemmelsesret med Hensyn til de Mænd, som skulle lede og styre deres Anliggender. Nu ere Præsterne stillede i et saadant mere borgerligt Forhold, som borgerlige Raadmænd i en lille Commune, og jeg anseer det for aldeles overeensstemmende med Grundloven, at Communerne faae en eller anden Ret, det er mig omtrent ligegyldigt, hvorledes den bliver, naar de blot faae en Medbestemmelsesret ved Valget af denne Embedsmand. Naar Regjeringen da har Præsentationsret, eller bestemmer, hvilke Kundskaber denne Mand skal have, saa er der allerede en overordentlig Garanti for, hvad man kan kræve i denne Retning, og naar dertil kommer, at der jo foreligger en Ordning af Sognefogedvæsenet, hvorved Regjeringen sættes istand til igjennem en umiddelbar valgt Politieembedsmand at føre Politiofsynet i Sognet, saa er det min Mening, at denne mere communale Embedsmand, som Præsten er, burde i Analogi med hvad der skeer i andre Communer vælges ved Medbestemmelsesret af Menigheden. Jeg har aldeles Intet imod, at det er Communen, der ved denne Leilighed bliver Valger; jeg er den, som tidligt i denne Forsamling har opfordret til nøie at skjelne mellem Sogn og Menighed, da dette Spørgsmaal var paa Bane, og det er ogsaa rigtigt, at denne Adskillelse blev meget tidlig dragen, men endnu er Menigheden saa at sige ikke bleven noget lovbestemt Udtryk her i Landet; endnu falde Sogn og Menighed omtrent sammen. Menighedsraadet kan siges at være en foreløbig Begyndelse i denne Retning, men Forholdet er endnu ikke kommet til en endelig Adskillelse. Derimod er der eet Punkt, hvorved de virkelige Menigheder, de, der ere i Begreb med at uddanne sig, have faaet en virkelig Ret til at sørge for deres Lærv, det er ved Sognebaandets Løsning. Naar vi tale om Menigheder i Ordets egentlige Forstand, saa forstaaes derved de, der gruppere sig om en vis bestemt Personlighed i Landet; de kunne boe mange Mile fra hinanden og bestaae af Sjæle, der slet ikke boe i Nærheden af hinanden, men de, der samle sig om en

eller anden Personlighed, udgjøre hans virkelige religiøse Menighed; det Andet er kun en Commune. Naar jeg altsaa skal stemme for dette Lovforslag, saa er det, fordi jeg taler om Præsten i den Betydning, hvori han foreskommer i det danske Lovsprog, som en communal Embedsmand, paa hvem Staten og den lovgivende Magt allerede have lagt en heel Deel communale Forretninger, og som er i den Stilling, at han just ikke behøver at være umiddelbart dertil udseet af Hans Majestæt Kongen, men at ogsaa Communerne kunne have nogen Medbestemmelsesret ved Valget af denne Person. Siden efter vil det staae Menighederne frit for, ved Hjælp af Sognebaandets Løsning, blandt de Mænd, der have de Kundskaber, som Staten kræver til dette Embede, at vælge, hvem de ville have til deres Sjæleshyrde, og jeg ønsker derfor ogsaa, at Loven om Sognebaandets Løsning maatte blive givet en lidt friere Form; thi det er nu saa overordentlig vanskeligt at faae, hvilken Sjælesørger man vil; men fra denne Side betragtet er der allerede skeet Menighederne en Ret, idet de kunne danne sig, som de ville. Det, hvorpaa Lovforslaget gaaer ud, er at give Communerne Medbestemmelsesret ved Valget af denne for dem meget betydelige og vigtige Embedsmand, og denne Ret skal jeg ikke nægte tilkomme dem i Henhold til Grundlovens Ord om Communerens Selvstyrelse.

Winther: Da jeg antager, at der vil blive nedsat et Udvalg angaaende denne Sag, saa at der vil blive rigeligere Leilighed til senere at yttre sig derom, og da Meget af det, jeg vilde sige, allerede er fremhævet af andre Talere, skal jeg indskrænke mig til nogle korte Bemærkninger. Jeg er først, i Modsætning til hvad der blev udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monsrad), af den Formening, at det Grundlovens Bud, som han omtalte, at der skal indføres en Kirkeforsatning, slet ikke eksisterer. Jeg har en god Støtte i denne min Anskuelse i den Udtalelse, som er fremkommen fra den høit ærede Cultusministers Side; han har netop fremhævet, at der ikke i Grundloven stod noget Bud om, at der skal gives en Kirke-